

H- ALFA 2 AGONİSTLER

1- KLONİDİN HİDROKLORÜR

Sınıfı

Alfa 2 agonisttir.

Kullanıldığı yerler

Migren profilaksisi, akut ve kronik kanser ağrılarında, analjeziklere ek olarak analjeziği arttırmak amacıyla, epidural-spinal analjezide antihipertansif olarak kullanılır.

Doz

Analjezinin arttırılmasında i.v. bolus 2-4 mg/kg 5 dakika içerisinde verilir. İnfüzyon olarak 1-2 mg/kg/saat verilir.

Dil altı 0.2-04 mg/gün, transdermal 0.1-03 mg/24 saat verilir.

Epidural analjezide 150-500 mg (2-10 mg/kg) 10 ml serum fizyolojik ile ya da lokal anestezi ile sulandırılarak verilir. Eliminasyonu böbrek ve karaciğer yolu ile olur.

Farmakolojisi:

Klonidin selektif alfa-2 adenoreseptör agonistidir. Merkezi sempatik akışı inhibe eder. Kan akımını, kalp hızını ve kardiyak outputu düşürür. Opioidlerden farklı olarak solunum depresyonu meydana getirmez. Periferik alfa 1 reseptörlerini uyarak geçici bir vazokonstriksiyon yapabilir. Tedavi birden kesildiği takdirde hipertansiyon gelişebilir. Klonidin opioid kesilmesi sırasında görülen semptomları ortadan kaldırır. Lokal etkileri ağrı ile ilgili nörotransmitter-

ler üzerinde etkili olur. Opioidlere bağı analjeziden daha farklı bir biçimde ağrı kesici etkisi vardır.

Farmakokinetik

Etkisi oral, 30-60 dakikada başlar. 8 saat sürer. Analjezik etkisi epidural spinal analjezide 30-60 dakika içerisinde başlar 3-4 saat sürer.

İlaç etkileşimi:

Opioidlerin etkisini artırır. Birlikte kullanırken dikkat edilmesi gerekir. Barbütüratlar alkol, ile birlikte kullanırken yine dikkat edilmesi gerekir. Trisiklik antidepresanların etkisini artırır.

Belirtileri: sedasyon, solunum depresyonu, bradikardi, hipotansiyon, geçici hipertansiyon, reflekslerin azalması veya kaybolması, ağız kuruması, nöbet ve vücutta kızarıklıklardır.

Antidotu

Yoktur.

Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar:

1. Klonidin tedavisi kesilirken hipertansiyonun ortaya çıkmaması için ilaç 2-4 gün içerisinde yavaş yavaş kesilir.

2. Ciddi koroner yetersizliği olanlarda, yeni MI geçirenlerde kronik böbrek yetmezliklerinde, Reynaud hastalığında ve mental bozukluklarda dikkatli kullanılması gerekir.

3. Epidural veya spinal yoldan verildiğinde gebelerde kullanılmışsa anne ve bebekte bradikardi yaratabilir.

4. Septisemi, infeksiyon durumlarında epidural ve intra-tekal yoldan verilmemelidir.

5. Transdermal klonidin hipertansif hastalarda kontrendikedir.

I- KALSİYUM KANAL BLOKLERLERİ

1-VERAPAMİL

Sınıfı

Kalsiyum kanal blokeridir.

Kullanıldığı yer

Migren profilaksisi, anjina ağrıları, antihipertansiyon ve aritmi tedavisidir.

Doz

Migren profilaksisinde 80-120 mg günde 3 defa alınır.

Antihipertansif olarak 40-80 mg günde 3 defa i.v. 2.5-10 mg (0.05-0.2 mg/kg) hastanın yanıtına göre titrasyon yapılır.

• Anjina ağrısında p.o. 40-120 mg günde 3 defa alınır. Eliminasyonu böbreklerden olur.

Farmakoloji

Verapamil kalsiyum iyonlarının kalp ve düz kasa geçişini engelleyen bir kalsiyum kanal blokeridir. Sistemik vasküler direnci azaltır, kan basıncını düşürür.

İ- BENZODİAZEPİN TÜREVLERİ

1- DİAZEPAM

Sınıfı

Benzodiazepindir.

Kullanıldığı Yerler

Sedatif, antikonvülsan, multiplskleroz, gerilim baş-
ağrıları, trigeminal nevraljide tedaviye ek olarak, sedasyon
amacıyla da kullanılır.

Doz

P.o. ve rektal 5-10 mg yatarken, antispazmolik po 5-
10 mg günde 3 defa, antikonvülsan i.v. 0.05-02 mg/kg'dır.
Maksimum doz 30 mg'ı geçmemelidir. Eliminasyon
karaciğerden olur.

Farmakoloji

Benzodiazepin türevleri MSS, talamus, hipotalamus
üzerinde etki ederek sakinleştirici etki gösterir. İskelet
kasını gevşetici etkisi vardır. Gama amino bütirik asit etkisi-
ni artırır. Kronik ağrı sendromlarında ajitasyon ve anksiyete
ağrı eşliğini düşürebilir. Bu durumlarda nonsteroidler ve
antiinflatuar ajanlara ek olarak diazepam verilebilir. MSS
üzerinde ilaçlar kullanılmamışsa solunum sistemi üzerinde
fazla etki yapmaz ve akut nöbetlerde iv olarak kullanılabilir.

İlaç etkileşimleri:

Opioidlerin alkol ve diğer merkez sistemi depresan-
larının etkisini arttırabilir.

Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar:

1. Akut dar açılı ya da açık açılı glökomda kullanımı kontrendikedir.
2. Yaşlılarda, riskli hastalarda, hipovolemik hastalarda solunum hacmi az olan hastalarda doz azaltılmalıdır.
3. İ.v. yavaş olarak verilmesi gerekir.
4. 6-8 saat sonra hafif bir baş dönmesi yapabilir.
5. İ.m. verildiğinde ağrı yapabilir.
6. Başka ilaçlarla birlikte karıştırılarak verilmemelidir.
7. Şuur bulanıklığı meydana getirebilir.
8. Reçeteye tabi ilaçlar listesindedir.

2- MİDAZOLAM

Sınıfı

Benzodiazepindir.

Kullanımı

Sedatif ve antikonvülsan olarak tercih edilir.

Doz

P.o. 20-40 mg, i.v. 0.025-0.1 mg/kg, midazolam opioid ve benzeri analjeziklere ek olarak verilir.

Farmakoloji

Kısa etkili bir benzodiazepindir. Antikonvülsan, sedatif ve kas gevşetici özellikleri vardır. Suda eriyebilir bir ilaç olduğundan i.v. olarak irritasyon meydana getiremediğinden dolayı verilebilir. Midazolam solunum depresyonuna periferik vasküler ve direncin azalmasına, kan basıncının düşmesine yolaçabilir. Bu nedenle çok dikkatli kullanılması gerekir. Diazepam ile karşılaştırıldığında mida-

zolam daha hızlı etkisi başlayan, daha az reaksiyonu olan bir ilaçtır. Amnezik etkisi çok fazladır. Sedatif etkisi diazepamın 3-4 mislidir.

Midazolam kronik bel ağrılarının tedavisinde epidural steroid injeksiyonu sırasında birlikte verilebilir. Ancak çok dikkatli kullanılmasında yarar vardır. İ.v. etkisi 1 dakikada başlar, etki süresi ise 2-6 saattir.

İlaç etkileşimi

MSS ve solunum ve dolaşım sistemi üzerinde etki gösteren ilaçlarla alkol, opioidler ve sedatiflerle birlikte kullanılırken dikkat edilmesi gerekir. Flumazenil ile antagonize edilebilir. Flumazenil 0.2-2 mg i.v. verilerek midazolamın etkisi ortadan kaldırılabilir.

Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar:

1. Yaşlılarda, hipovolemilerde, aşırı riskli hastalarda, sedatif ve opioid kullananlarda dikkatli kullanılması dozun azaltılması gerekir.

2. Kronik obstrüktif akciğer hastalığı olanlarda solunum depresyonu yapıcı etkisi daha fazladır.

3. Akut dar açılı ve geniş açılı glokomda kontrendikedir.

4. Opioidler verilmişse beklenmeyen bir hipotansiyon ve solunum depresyonu gelişebilir.

5. Solunum depresyonu ve durması özellikle sedatif amaçla kullanılırsa daha sık görülmektedir.

6. Midazolam kullanan hastaların araba kullanmaması konusunda uyarılması gerekir.

7. Reçeteye tabi ilaçlar listesindedir.